

Tukihakukoulutus 2026

PAIMIO

Paimion maaseutupalvelut

Elina Yrjövuori 040 568 5260

Emmi Pohjanpalo 040 678 3368

Kaisa Kauranen 0400 813549

Susanne Mäkelä 050 437 1696

Sähköposti: maaseutu@paimio.fi

Peltotukien haku

- **Hakuaika päättyy 9.6.**
- **Muutosaika 1.10. asti**
- **Tarkista oikeat tukirastit**
- **Kylvöaika 30.6. saakka**
- **Syysilmoitus on kaikille pakollinen tammikuussa 2027**
- **Peruslohkojen jaot / yhdistämiset ennen tukihaun päättymistä ja mieluummin toukokuun puoliväliin mennessä ennen varsinaista tukihakua**
- **Hakuopas 2026 löytyy Ruokaviraston nettisivuilta www.ruokavirasto.fi**
- **Koulutuksien esitysmateriaalit maaseutu.fi/varsinais-suomi**
- **Ohjevideoita Ruokaviraston sivuilla**

Tukihakemus 2026

- Voit luonnostella hakemusta 7.4 alkaen
 - Voit tallentaa lohkojen kasvulohkotietoja
 - Voit lisätä hallintaan tulleita lohkoja
 - Voit tarkistaa ja tarvittaessa muokata maatilán tietoja
-
- Luonnos tallentuu, mutta sitä ei pysty vielä lähettämään
 - Loput peltotuen välilehdet: haettavat tuet, vipuneuvoja ja yhteenveto avautuvat 28.4, kun hakuaika alkaa
 - Kannattaa hyödyntää!

Oikeudet ja valtuutukset kuntoon

- Asiointioikeudet Vipu-palveluun ja Vipu-mobiiliin
- Ensisijainen viljelijä valtuuttaa Vipu-palvelussa tai lomakkeella 457
- Valtuuttaminen valtuutuskoodilla. Vipu-palvelu muodostaa valtuutuksen yhteydessä koodin, joka toimitetaan valtuutettavalle
- Uusi valtuutettu henkilö ottaa valtuutuskoodin käyttöön Vipun etusivulla tai omissa tiedoissa
- Valtuutuskoodin jälkeen ensisijaisen viljelijän täytyy vielä vahvistaa valtuutus omassa Vipu-palvelussa
- Maatilan Käyttöoikeudet – kohdasta pystyy myös selaamaan ja poistamaan maatilalle jo myönnettyjä valtuuksia

Vaadittavat liitteet

- Muista toimittaa peltotukihaussa vaadittavat liitteet
 - Aktiivilijelijän todistaminen tarvittaessa
 - Nuorten viljelijöiden tulotuen liitteet
 - Viljelysopimukset (sokerijuurikas, tärkkelysperuna ja puhdaskaura)
 - Hampun liitteet
 - Luomun liitteet
 - Ennakkosuunnitelma puutarhakasvien vaihtoehtoinen kasvinsuojelu

Maatalousmaa

PAIMIO

Maatalouskäytöstä poisto/ palautus

- Poista peruslohkosta alat, jotka eivät ole maatalouskäytössä/ viljelykelpoisia
 - Pitkään hoitamattomana olleet alat
 - Ensisijaisesti varastoalueena käytettävä ala → alueella rehupaaleja ja koneita
 - Viljelyyn liittymätön varastointi → rakennustarvikkeet tai hakkuutyömaan puutavara kasvukaudella
 - Rakennustyömaa → tuotantorakennukset, tie- ja ratatyömaa
 - Jaloittelutarhat, piha-alue, tie yms.

Maatalouskäytöstä poisto/ palautus

- Poista ala rajakorjauksella tai piirtämällä saareke
 - Voit palauttaa alan seuraavana vuonna vastaavasti rajakorjauksella
- Poista kokonainen peruslohko poistamalla se maatalouskäytöstä
 - Vipu → Peruslohkomuutokset
 - Voit palauttaa alan seuraavana vuonna perustamalla uuden peruslohkon aiemman paikalle
- Tuenhakijaa saatetaan pyytää palauttamaan kuva Vipu-mobiililla hakemukselle palautettavasta alasta

Tilapäisesti viljelemättömät alat

- Kasvulohkoon voi kuulua
 - lohkolta korjatut säilörehupaalit, rehuaumat ja lantapatterit (max. 1 vuosi)
 - sääolojen vuoksi orastumaton ala
 - lohkon piiri- tai sarkaojien kaivuumaat (max. 1 vuosi)
 - pienet kylvämättä jääneet alat (max 5 aaria)
- Kesantoina voi ilmoittaa isommat
 - kylvämättä jääneet alat (avo- tai sänkikesanto)
 - Peruskunnostettavat ala (salaojitus yms.)
- Huom! Myös kesannoilla on hoitovaatimus

Maataloustoiminta

Vaatimus vaihtelee ilmoitetun kasvin mukaan

- Kasvusto perustettava 30.6 mennessä
→ valvotaan satelliitilla
- Tavoitteena tuottaa korjuu- ja markkinakelpoinen sato
- Heinä- ja muiden nurmirehukasvustojen sato on korjattava, laidunnettava, niitettävä tai kasvusto uusittava viimeistään 15.9
→ valvotaan satelliitilla

Korvauskelpoisuus

PAIMIO

Korvauskelpoisuus

- Vuonna 2026 korvauskelpoisuuden voi saada
 - Tilusjärjestelyn kautta hallintaan tulleelle alalle
 - Lohkon muotoa parantavien korjausten avulla
 - Hallinnon toimesta
- Korvauskelpoisuus on ominaisuus, joka on edellytyksenä mm. ympäristökorvauksen, luonnonhaittakorvauksen ja luomukorvauksen saamiseksi
- Peltotukihakemuksella olevat lohkot ovat automaattisesti jonossa, erillistä hakua ei ole
- Korvauskelpoisuuden siirto tilojen välillä on päättynyt
- Korvauskelpoisuuden siirtomahdollisuus tuenhakijan omistuksessa olevien lohkojen välillä säilyy ennallaan

Korvauskelpoisuuden jako hallinnon toimesta

- 1. Elinvoimakeskuskohtainen kiintiö
- 2. Nuorten viljelijöiden tulotuen saaminen 2025
- 3. Lohkon sijainti tietyissä Itä-Suomen maakunnissa

Elinvoimakeskuskohtainen kiintiö

- Korvauskelpoiseksi hyväksytään yhtä paljon uusia lohkoja kuin korvauskelpoien ala on pienentynyt vuodesta 2024 vuoteen 2025
- Korvauskelpoisuus jaetaan pisimpään korvauskelvottomana ilmoitetuille aloille
- Lohkoa ei saa koskea ehdollisuuden vaatimus pysyvästä nurmikasvustosta (pellot, jotka raivattu vuoden 2022 jälkeen)
- Peruslohko on ilmoitettu tukihakemuksella vuonna 2025, eikä sitä ole poistettu maatalouskäytöstä
- Jaettava ala noin 4500 ha.
- Kunta on yhteydessä asianomaisiin tuenhakijoihin

Nuorten viljelijöiden tulotuen saaminen vuonna 2025

- Tilalle on myönnetty nuorten viljelijöiden tulotuki vuonna 2025
- Lohko on ollut tuenhakijan omistuksessa 17.6.2025
 - Tuenhakijan tai hänen puolisonsa
 - Tuenhakijana toimivan yhtymän tai kuolinpesän jäsenen omistuksessa
 - Tuenhakijana toimivan yhteisön omistuksessa
- Lohkon maankäyttölaji on pelto
- Peruslohko on ilmoitettu tukihakemuksella vuonna 2025, eikä sitä ole poistettu maatalouskäytöstä
- Ehdollisuuden vaatimus pysyvästä nurmikasvustosta ei koske peruslohkoa
- Jaettava määrä on noin 4000 ha
- Kunta on yhteydessä tuenhakijoihin

Lohkon sijainti tietyissä Itä-Suomen maakunnissa

- Lohko sijaitsee Kymenlaakson, Etelä-Karjalan, Etelä-Savon, Pohjois-Savon, Pohjois-Karjalan tai Kainuun maakunnassa
- Samat edellytykset kuin edellisellä kalvolla
- Jaettava määrä noin 11 000 ha

Ehdollisuus

PAIMIO

Ehdollisuus

- Ehdollisuus tarkoittaa perusvaatimuksia, joiden noudattaminen on edellytyksenä kaikille EU-tuille
- Ehtojen noudattamisesta ei makseta erillistä korvausta, vaan tukea myönnetään vain toiminnasta, joka ylittää nämä vaatimukset
- Ehdollisuuden noudattamatta jättäminen voi johtaa seuraamuksiin lähes kaikissa pinta-ala ja eläinperusteisissa tuissa

Muutokset ehdollisuuden vaatimuksissa v.2026

- **Pysyvä nurmi**

- Nurmi muuttuu pysyväksi nurmeksi 7 vuoden kuluttua (aiemmin 5 vuotta)
- Jos ala on pysyvää nurmea 2025, se säilyy sellaisena myös vuonna 2026

- **Nurmivuosien kertyminen:**

- Nurmivuodet nollaantuvat, kun lohkolle ilmoitetaan muu kasvi kuin nurmi
Suojavyöhyke jäädyttää nurmivuosien kertymisen

- **Ennallistaminen:**

- Ennallistamismenettely on otettava käyttöön, jos pysyvän nurmen määrä koko maassa vähenee yli 10% vuoden 2018 tilanteesta (aiemmin 5%)

Muutokset ehdollisuuden vaatimuksissa v. 2026

- **Luomutilat vapautuvat tietyistä vaatimuksista:**

- Sängenpolttokielto
- Suojakaistavaatimukset
- Vähimmäismaanpeite
- Viljelyn monipuolistaminen tai viljelykierto

→ Ehdot täyttyvät luomuviljelyssä jo tuotantoehtojen vaatimuksien kautta

- **Puhdaskauralle helpotus viljelykiertovaatimukseen**

- Puhdaskauran tuotantoaloja ei koske viljelykiertovaatimus, jos tuotantosopimus on tehty
- Puhdaskauraa saa viljellä jatkossa samalla alalla yli kolme vuotta peräkkäin

Viljelykierto ja viljelyn monipuolistaminen

- Vuosittain on täytettävä joko viljelykierron tai viljelyn monipuolistamisen vaatimukset:
- Yksivuotinen viljelykierto
 - Yksivuotisessa viljelykierrossa 33% edellisen vuoden yksivuotista kasveista tulee vaihtua
- Monivuotinen viljelykierto
 - Monivuotisessa viljelykierrossa samaa pääkasvia saa viljellä samalla alalla enintään 3 vuotta peräkkäin
 - tarkastelu aloitetaan vuodesta 2023 alkaen ja ehdon on toteuduttava ensimmäisen kerran vuonna 2026
 - Välikasvi ei kelpaa täyttämään monivuotisen viljelykierron vaatimusta
- Viljelykiertovaatimuksen on täytyttävä myös silloin, jos lohkon hallinta muuttuu!

Viljelyn monipuolistaminen

10-30 hehtaarin tilat:

- Viljeltävä vähintään kahta eri kasvia.

Yli 30 hehtaarin tilat:

- Viljeltävä vähintään kolmea eri kasvia
- Pääkasvin osuus saa olla enintään 75 %
- Kahden pääkasvin osuus saa olla enintään 95%

30.6. – 31.8. välisenä aikana tilalla on oltava vaatimuksen mukaiset kaksi tai kolme kasvia

Viljelykierrot ja viljelyn monipuolistaminen eivät koske tiloja:

- Yli 75 % tilan peltoalasta on heinäkasvien tai muiden nurmirehukasvientuotannossa, kesantona tai palkokasvien viljelyssä tai näiden käyttötapojen yhdistelmänä
- Yli 75 % tilasi maatalousmaasta on pysyvää nurmea
- Tilan peltoala on enintään 10 hehtaaria
- Tilan maatalousmaa on luonnonmukaisessa tuotannossa
- Vuodesta 2026 alkaen ehdollisuuden valvonta tai seuraamuksia ei kohdisteta tiloihin, joiden tukikelpoinen ala on enintään 30 hehtaaria
- Jos haet kerääjäkasvitukea, vaatimusten on täytyttävä myös alle 30 hehtaarin tiloilla

Ehdollisuuden vaatimukset peltoviljelyssä

- Pysyvän nurmen seuranta ja ehdot
- Turvemaiden suojelu
- Sängen polttokielto
- 3m suojakaistat vesistön varsilla
- Kasteluveden mahdollinen lupa- ja ilmoitustarve
- Sosiaalinen ehdollisuus
- Lannoitusrajoitteet
- Vähimmäismaanpeite 33%
- Kesantojen hoito
- Viljelykierto
- Maisemapiirteiden säilytys
- Puiden leikkauskielto lintujen pesimäaikana
- Haitallisten vieraslajien torjunta
- Pysyvän nurmen säilyttäminen Natura-alueella
- Kasvinsuojeluaineiden rajoitteet

Väärinkäytökset ja petokset tukien haussa

PAIMIO

- **Väärinkäytös**

- Kaikki tahattomat ja tahalliset toimet, joiden seurauksena tukirahat eivät ohjaudu säädettyyn tarkoitukseen

- **Petos**

- Epäily siitä, että väärinkäytös on aiheutettu tahallisella toiminnalla, jolla saavutetaan taloudellista etua tai vahinkoa

- **Avustuspetos**

- Toiminta, jolla haetaan tukia väärin tietojen antamisella tai olennaisten tietojen salaamisella

- **Milloin syyllistyy avustuspetokseen?**

- Antaa tuesta päättävälle väärää tietoa
- Salaa tuen saantiin, määrään tai ehtoihin vaikuttavan tiedon
- Jättää ilmoittamatta olosuhteiden muutoksesta, josta on velvoitettu ilmoittamaan 15vrk
- Hankkii tai yrittää hankkia itselleen tai toiselle taloudellista hyötyä

Näin väärinkäytökset ilmenevät:

- **Asiakirjojen väärennös:**

- Vuokrasopimus tai muiden virallisten asiakirjojen väärennös

- **Tuen hakeminen lohkosta, mikä ei ole tuenhakijan hallinnassa**

- **Väärän kasvin ilmoittaminen**

- Pellolle ilmoitettu kasvi on eri kasvi kuin sinne todellisuudessa on kylvetty

- **Sitoumusten ja sopimusten laiminlyönti:**

- Jätetään toteuttamatta toimenpiteitä, joihin on sitouduttu (ympäristökorvaus, eläinten hyvinvointikorvaus)

- **Väärät eläinrekisteri-ilmoitukset**

- Ilmoitetaan virheellisiä eläinmääriä

- **Tilan keinotekoinen jakaminen**

- Tuen saamiseksi kierretään tukiehtoja ja järjestelmän tavoitteita jakamalla tilaa keinotekoisesti

- **Kuvien väärinkäyttö:**

- Käytetään toisen laitteen näytöltä otettuja kuvia selvityspyyntöihin vastaamiseen

Seuraamuksia väärinkäytöksistä:

- **Hallinnolliset seuraamukset:**

- Rahallisia vähennyksiä tai tukien täysmääräinen takaisinperintä korkoineen

- **Rikosoikeudelliset seuraamukset:**

- Esitutkinta ja mahdollisesti rikosoikeudellinen rangaistus esimerkiksi sakot
- Tukien takaisinperintä ei estä rikosoikeudellisia seuraamuksia

Ekojärjestelmätuki

PAIMIO

Ekojärjestelmätuki

Tukitasot enintään 2026

- Talviaikainen kasvipeite **40** €/ha
 - Luonnonhoitonurmet **55** €/ha
 - Viherlannoitusnurmet **100** €/ha
 - Monimuotoisuuskasvit **210** €/ha
- Luonnonhoitonurmien, viherlannoitusnurmien ja monimuotoisuuskasvien tukea voidaan myöntää yhteensä 25% tilasi suorien tukien tukikelpoisesta alasta

Talviaikainen kasvipeitteisyys

- Ehdollisuus 31.10 – 31.12.
 - 33% pellon ja pysyvien kasvien alasta
 - Aito kasvipeite, sänki (myös kemiallisesti tuhottu sänki), kasvijäte, kevyt muokaus
- Ekojärjestelmä 31.10. – 31.3.
 - Toimenpiteeseen ilmoitettu pellon, pysyvien kasvien ja pysyvän nurmen ala
 - Aito kasvipeite ja sänki (myös kemiallisesti tuhottu sänki)

Ekojärjestelmätuki

Ekojärjestelmätuki

Talviaikainen kasvipeite

i Ilmoita syysilmoituksella alat, joista haet talviaikaisen kasvipeitteisyyden ekojärjestelmätukea. ×

Luonnonhoitonurmet

Toimenpiteeseen ilmoitettu pinta-ala 1,50 ha

[Näytä kasvulohkot](#)

Viherlannoitusnurmet

Toimenpiteeseen ilmoitettu pinta-ala 13,99 ha

[Näytä kasvulohkot](#)

Monimuotoisuuskasvit

Toimenpiteeseen ilmoitettu pinta-ala 0,65 ha

[Näytä kasvulohkot](#)

Peruuta

Tallenna

Luonnonhoitonurmi

- Säilytysaika 30.6 – 15.7, jos kylvät syyskylvöisiä kasveja (ennen 1.8)
- [Voit torjua vaikeita rikkakasveja pesäketorjuntana](#)
- Luonnonhoitonurmi niitettävä joka toinen vuosi 15.9 mennessä
- Voit todistaa vuoden 2025 niittovaatimuksen myös Vipu-mobiilin vapaa kuvalla

Et ole ottanut kuvia vielä

Voit ottaa kuvia vapaasti mistä tahansa.
Kuvat tallentuvat valitulle maatilalle.

 Ota kuva

Viherlannoitusnurmi

- Kylvettävä vähintään neljällä kasvilajilla, vähintään 20% typensitojakasveja
- Voi saada tukea samalle alalle enintään 3 vuotta
- Säilytysaika 30.6 – 15.7, jos kylvät syyskylvöisiä kasveja (ennen 1.8)
- **Voit torjua vaikeita rikkakasveja pesäketorjuntana**
- Viherlannoitusnurmi niitettävä joka toinen vuosi 15.9 mennessä
- Voit todistaa vuoden 2025 niittovaatimuksen myös Vipu-mobiilin vapaa kuvalla.

A 2,28 ha

Kasvi *
Viherlannoitusnurmi

Lohkoa laidunnetaan
 Ekojärjestelmätuen viherlannoitusnurmi

Luomun vaihe *
Ei ole luomutuotannossa

Perustamisaika *
-- Valitse --
-- Valitse --
Perustettu edellisellä vuonna tai sitä aiemmin
Perustettu tuenhakuvuonna

0 / 1000

Pysyvää nurmea
0,00 ha

Pakollinen kenttä: *

Peruuta Tallenna

Monimuotoisuuskasvit

- Pölyttäjähönteis- ja maisemakasvit
- Riistakasvit
- Niittykasvit
- Peltolintukasvit
- **Torjunta-aineita saa käyttää vaikeissa rikkakasvitilanteissa pesäketorjuntana**
- Pölyttäjähönteis- ja maisemakasvien sekä peltolintukasvien siemenseoslistoihin on lisätty vaihtoehdoksi herne ja härkäpapu

Siemenseosten kirjaaminen viljelymuistiinpanoihin

- Luonnonhoitonurmet
 - Viljelymuistiinpanoihin on kirjattava tieto siemenseoksen kasvilajeista ja niiden osuuksista, jos kylvetään uusi nurmikasvusto
- Viherlannoitusnurmet
 - Viljelymuistiinpanoihin on kirjattava vuosittain tieto siemenseoksen kasvilajeista ja niiden osuuksista
- Monimuotoisuuskasvit
 - Viljelymuistiinpanoihin on kirjattava vuosittain tieto siemenseoksen kasvilajeista ja niiden osuuksista

Suorat tuet
Luonnonhaittakorvaus
Sokerijuurikkaan kansallinen tuki
Peruslohkojen hallinta

PAIMIO

Suorien tukien tukitasot 2026

Tuki	€ /hehtaari
Perustulotuki	141
Uudelleenjakotulotuki (max. 50 ha/tila)	21,50
Erikoiskasvipalkkio	95
Tärkkelysperunapalkkio	730
Nuorten viljelijöiden tulotuki	100-150

- Suorien tukien tukitasot tarkentuvat haetusta pinta-alasta riippuen.
- Perustulotuen hakurasti on edellytys muiden suorien tukien myöntämiselle.
- Maatalousmaa ja maataloustoiminta.

Erikoiskasvipalkkio ja tärkekelysperunapalkkio

Erikoiskasvipalkkio:

- Sokerijuurikas, tattari, linssi, peltoherne, kikherne, härkäpapu, makea lupiini, syysrapsi, syysrypsi, kevätropsi, kevättrypsi, öljypellava, öljyhamppu ja ruistankio sekä edellä mainittujen valkuaiskasvien ja öljykasvien seoskasvusto
- AB-alueella: tietyt ihmisravinnoksi käytettävät avomaanvihannekset
-> Palauta sokerijuurikkaan viljelysopimus peltotukihakemuksen liitteenä 9.6. mennessä.

Tärkekelysperunapalkkio:

- > Palauta tärkekelysperunan viljelysopimus peltotukihakemuksen liitteenä 9.6. mennessä.

Nuorten viljelijöiden tulotuki

Uudet hakijat: Hakijan on oltava ensimmäisenä perustulotuen (tai perustuen) hakuvuonna korkeintaan 40-vuotias (1986 syntynyt).

Kaikki hakijat:

- Maksetaan enintään 150 hehtaarille ja viitenä peräkkäisenä vuonna.
- Tuki on haettava ensimmäisen kerran viimeistään viidentenä vuonna aloittamisesta.
- Tuenhakijalla edellytetään olevan määräysvallassaan maatila.
- Ammattitaitovaatimus, esim. tuenhakijana luonnollinen henkilö:
 - Hakijalla oltava toisen asteen tutkinto, esim. ylioppilastutkinto tai ammattitutkinto
TAI
 - 30 opintopisteen laajuinen koulutus (sis. vähintään 15 op talousopintoja).
- Kun haet tukea ensimmäisen kerran, muista palauttaa **tarvittavat liitteet**.
- **Muutokset tilan osallisissa ja tuen hakijassa vaikuttavat, ota yhteyttä!**

Luonnonhaittakorvaus

- Tukiehdoissa ei muutoksia viime vuodesta.
- Tuki: AB-alue 217 €/ha.
- Korvauskelpoisille lohkoille tai vain LHK- kelpoisille lohkoille.
- Vähimmäisala 5 ha korvauskelpoista alaa.
- Maksurajoite 25 % kesantoa + luonnonhoitonurmea.
- Korvaus vähenee asteittain korvauskelpoisen peltoalan ylittäessä 150 ha ja 300 ha.

Sokerijuurikkaan kansallinen tuki

- Tukitaso 350 €/ha.
- 50 % ennakkoa lokakuussa, loppumaksu joulukuussa.

Sokerijuurikkaan kuljetustuki 2026

- Tukea haetaan keväällä 2027.

Peruslohkojen hallinta 1/3

- **Peruslohkojen on oltava hallinnassasi 9.6.–1.10.2026.**
 - Poikkeus: Ympäristösopimukseen kuuluvien peruslohkojen on oltava hallinnassasi koko sopimuskauden ajan.
- Hallintaan oikeuttaa vain omistus tai vuokraus.

The screenshot displays the Paimio land management system interface. At the top, there are navigation tabs: 'Luomu ja sopimukset', 'Lohkotietojen yhteenveto', 'Maatilan tiedot', 'Vipuneevoja', and 'Yhteenveto ja lähetykset'. Below these, the main area shows a map of a parcel with a green outline. The parcel is identified as '759 00' and 'Vanhakytö 1,38 ha'. A vertical scale on the left side of the map ranges from 0.13 to 0.84. A blue circle with the letter 'A' is placed on the map, labeled 'Rehunurm'. A detailed information panel is open on the right side of the map, showing the following details:

- Hallinnan peruste**: Omistuksessa
- Maankäyttölaji**: Pelto
- Viljelijän ilmoitus hukkakaurasta**: Lohko vapaa hukkakaurasta
- Lohkolla on tuulensuojaistutuksia**: Ei
- Lisätiedot**: -
- Peruslohko ei ole yhteiskäytössä**

Below the map, there are buttons: 'Muuta yhteiskäyttöiseksi', 'Poista lohko hallinnasta', and 'Muokkaa peruslohkon tietoja'. The 'Muokkaa peruslohkon tietoja' button is highlighted with a blue box. At the bottom right, the Paimio logo is visible.

Peruslohkojen hallinta 2/3

- Kaikki uudet lohkot (U-lohkot) tarkistetaan.
- Tarkistetaan n. 1 % peruslohkoista Ruokaviraston tekemän satunnaisotannan perusteella.
- Vuokratuista lohkoista
 - Pyydämme vuokrasopimuksen.
 - Suullisista vuokrasopimuksista vuokranantajan yhteystiedot. Huom! Voit kirjata lohkon lisätietoihin maanomistajan yhteystiedot.
- Tarkastuksessa havaitusta hallinnan puutteesta voi aiheutua merkittävät seuraamukset, joten asian kanssa syytä olla tarkkana (alalle ei makseta tukea ja lisäksi 1,5–2 x pinta-alaseuraamus).

Peruslohkojen hallinta 3/3

- Varmista kirjallisten vuokrasopimusten ajantasaisuus.
 - Päivitä kirjallinen vuokrasopimus uusin allekirjoituksin ja päiväyksin.
 - Suullinen vuokrasopimus voi olla voimassa enintään 2 vuotta.
 - Tarkista suullisen sopimuksen voimassaolo maanomistajan kanssa.
 - Hallinnaksi ei katsota laidunnussopimuksia eikä muita alueen käyttöön perustuvia sopimuksia.
-
- Varmista että olet poistanut hallinnasta poistuneet lohkot hakemukseltasi.

Ympäristösitoumus ja –korvaus kertaus ja uutta 2026

PAIMIO

Muista hoitaa vielä viimeiset vuoden 2025 asiat kuntoon

- Jos olet sitoutunut ympäristökorvaukseen, muista tehdä Ilmasto- ja ympäristösuunnitelma 30.4.2026 mennessä: ilmastosuunnitelma.fi
- Jos valitsit ympäristökorvauksen toimenpiteeksi viime vuonna Ilmasto- ja ympäristökoulutus:
 - Muista suorittaa koulutus 30.4.2026 mennessä
- Syysilmoituksen selvityspyyntöjen viimeinen kuvavastauspäivä on 7.5.2026
- Vuoden 2025 syysilmoituksen tietoja voi vielä muuttaa:
 - Kasvipeitteisyystietojen korjaaminen on mahdollista Vipu-palvelussa 30.3. - 28.4.2026

Ympäristösitoumus

- 2026 voi antaa uuden viisivuotisen sitoumuksen tai sitoumuksen voi tarvittaessa myös jakaa/siirtää
- korvauskelpoinen ala = sitoumusalaa
- Vähimmäisala 5 ha tai puutarhakasveilla 1 ha
- Muista hakea vuosittaista maksua voimassa olevalle sitoumukselle, muutoin takaisinperintä sitoumuskauden alkuun asti
- Muista hakea kaikkia toimenpiteitä jo tukihaussa, myös syysilmoituksella ilmoitettavia toimenpiteitä (muutosvaiheen aikana voi vielä lisätä/vaihtaa toimenpiteitä)
- Muista ilmoittaa peltotukien haussa seuraavat toimenpiteet samoilla aloilla kuin v. 2025:
 - Suojavyöhyke, turvepeltojen nurmet, valumavesien hallinta
- <https://www.ruokavirasto.fi/tuet/maatalous/peltotuet/ymparistokorvaus/>

Ympäristökorvauksen pakolliset toimenpiteet

1/2

- **Voimassa olevat viljavuustutkimukset**
 - 5 vuoden välein, 1 näyte jokaista alkavaa 5 ha kohti (yli 0,50 ha lohkoista)
 - Lohkoilta, joita ehtojen mukaan voidaan lannoittaa
 - Hallintaan tulevista lohkoista tutkimus pitää olla sitoumusvuoden loppuun mennessä
- **Lohkokohtaiset muistiinpanot**
 - Muokkaukset, lannoitukset, kylvöt, sadonkorjuu, satomäärät ja ruiskutukset.
 - Muistiinpanojen ja ilmoitusten tulee vastata toisiaan
 - Kasvinsuojeluaineita käyttäessä muista kirjata käytön peruste.

Ympäristökorvauksen pakolliset toimenpiteet

2/2

- **Ilmasto- ja ympäristösuunnitelma**

- Tulee olla laadittu toisen tai kolmannen sitoumusvuoden loppuun mennessä
- **Pitää olla tehtynä 30.4.2026, kun sitoumus alkanut 2023**
- Jos teet suunnitelman 30.4.2026 jälkeen, vuoden 2025 ympäristökorvauksen tilakohtaisesta tuesta vähennetään 20 %
- Tehdään osoitteessa ilmastosuunnitelma.fi
- Suunnitelmassa kartoitetaan maatilan ympäristöhaasteita ja kehittämismahdollisuuksia
- Vähintään yhdelle lohkolle täytyy suunnitella toimia
- Palautetaan kuntaan
- Paperilla, sähköpostilla tai Peltotukien haun liitteenä Vipu-palvelussa
- [Tarkemmat ohjeet Ruokaviraston verkkosivuilla](#)

Ympäristökorvauksen tilakohtaiset toimenpiteet 1/2

Valittava vuosittaisin kaksi toimenpidettä:

- **Ilmasto- ja ympäristökoulutus**

- Tilan osallinen suorittaa verkkokoulutuksena 30.4 mennessä, Vipun kautta kirjautuminen
- **Huom! 2025 valinneiden tulee suorittaa 30.4.2026 mennessä**

- **Monivuotiset monimuotoisuuskaistat**

- Monivuotinen nurmi- ja niittykasvusto vähintään kahdelle lohkolle, joissa kasvaa 1-vuotista kasvia. Kaistan tulee olla noin 3 m leveä

- **Maaperän seuranta**

- Laaja maa-analyysi/analyysi peltomaan laatutekijöistä skannauslaitteistolla 2 lohkoa/ vuosi (yli 0,5 ha) viimeistään 30.11.

Ympäristökorvauksen tilakohtaiset toimenpiteet 2/2

- **Orgaaniset ravinteet** (vähintään 25 m³)
 - Lähinnä eläintiloille
- **Pölyttäjien ravintokasvit**
 - Viljelet pölyttäjien ravintokasveja sadontuottotarkoituksessa vähintään kahdella peruslohkolla, jotka yli 0,5 ha tai peruslohkolla kasvulohko vähintään 1 ha.
- **Täsmäviljelymenetelmät**
 - 5 eri vaihtoehtoa
- **Kasvintuhoojien ja -tautien seuranta- ja tunnistussovellukset (vuorovaikutteinen sovellus)**
 - Lista Ruokaviraston sivuilla
 - Koko kasvukauden ajan tehdään lohkoilta havaintoja rikkakasveista, kasvitaudeista tai kasvintuhoojista.

Ympäristökorvauksen lohko kohtaiset toimenpiteet

- **Maanparannus- ja saneerauskasvit 223 €/ ha (max 20%)**
 - **Maanparannus ja saneerauskasvin voi ilmoittaa kaksi vuotta peräkkäin (muutos)**
 - Yksivuotisen tuotantokasvin jälkeen (karttataso Vipussa)
 - Kelpaavat kasvit: **Apila (uusi)**, Aitohunajakukka, auringonkukka, kumina (ensimmäisen vuoden kasvusto), mailaset, mesikät, rehuvirna, ruisvirna, samettikukka, sikuri, valkosinappi eli keltasinappi, öljy- ja muokkausretikka (myös muokkausretiisi), edellä mainittujen kasvien seokset.
 - Muita kuin listassa mainittuja kasveja ei voi olla seoksessa
- **Kerääjäkasvit 97€/ ha**
 - Maksetaan **max. 35 %** korvauskelpoisesta alasta (oli ennen 30 %)
- **Kiertotalouden edistäminen 37€/ ha**

Ympäristökorvauksen lohkokohtaiset toimenpiteet

- **Suojavyöhykkeet 430 €/ ha** (muutos ennen 350 €/ha)
 - **Voit ilmoittaa uusia lohkoja toimenpiteeseen vielä 2026 ja 2027**
 - Kasvusto niitettävä ja korjattava vuosittain 15.9. mennessä
 - Kasvusto on aina korjattava, jos kasvusto niitetään
- **Turvepeltojen nurmet 200 €/ ha** (muutos ennen 100 €/ha)
- **Valumavesien hallinta: Sätösalaajitus 77€/ ha ja Altakastelu- tai kuivatusvesien kierrätysjärjestelmä 214€/ ha**
 - **Valumavesien hallinta-toimenpide ilmoitetaan vuodesta 2026 lähtien peltotukien haussa kasvulohkole**
 - Viljavuustutkimus ja ojustokartta uusista toimenpiteeseen ilmoitettavista aloista on oltava tehtynä viimeistään 30.9

Ympäristökorvauksen lohkokohtaiset toimenpiteet

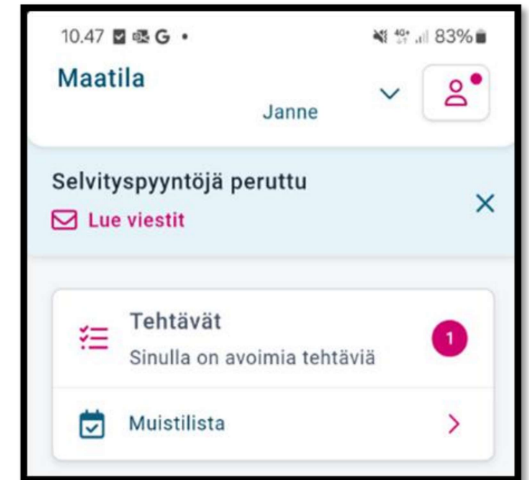
- **Puutarhakasvien vaihtoehtoiset kasvinsuojelumenetelmät 500€/ ha**
 - Mikrobiologisiin valmisteisiin tai makroeliöiden käyttöön perustuvia menetelmiä käytettäessä on hankittava jokaisena sitoumusvuotena menetelmän mukaiset valmisteet/torjuntaeliöt
 - **Katetta on hoidettava/lisättävä** tarpeen mukaan
 - **Kate tulee säilyttää** monivuotisilla kasveilla koko kasvukauden, jos viljely jatkuu seuraavana vuonna.
 - Kate tulee säilyttää yksivuotisilla kasveilla ja monivuotisten kasvien viimeisenä viljelyvuonna sadonkorjuuseen saakka.
- Tuenhakijan on laadittava **vaihtoehtoisen kasvinsuojelun ennakkosuunnitelma 31.5 mennessä** ja lisättävä se peltotukihakemuksen liitteeksi
- Pohja löytyy Ruokaviraston verkkosivuilta.
- **Lintupellot 600€/ ha**

Vipumobiili,
satelliittiseurannan selvityspyynnöt,
hakemuksen muutokset

PAIMIO

Vipu-mobiili

- Sovellus on ladattavissa puhelimen sovelluskaupasta.
- Varmista, että käytössäsi on uusin versio sovelluksesta.
- Voit tarvittaessa valtuuttaa Vipu-mobiilin oikeudella (esim: ottamaan kuvia)
- Muista hyödyntää Vipu-mobiilin muistilistaa!
 - Muistilistalta voit tarkastaa mitkä tärkeät päivämäärät ja ehdot koskevat lohkojasi.
- **UUTTA**
 - Perutut selvityspyynnöt näytetään viestinä Vipu-mobiilissa.
 - Sovelluksen käyttäjälle huomautetaan, jos puhelimesta ei ole käytössä tarkka sijainti.
 - Kuvaa otettaessa käyttäjälle näytetään kartta, josta voi tarkistaa sijainnin.

Selvityspyyntö Vipu-mobiilissa

- Ensisijaiselle viljelijälle lähetetään tekstiviesti saapuneesta selvityspyynnöstä.
- Avoimet selvityspyynnot löytyvät Vipu-mobiilin etusivulta "Tehtävät" otsikon alta.
- **Reagoi aina selvityspyyntöön!**
- Toimintavaihtoehtoja on 2:
 1. Jos selvityspyynnöllä kysytty asia on mielestäsi kunnossa voit vastata selvityspyyntöön ottamalla kuvan pyydetystä lohokosta.
- TAI
 2. Voit muuttaa tukihakemuksella/syysilmoituksella antamaasi tietoa Vipu-palvelussa. Kun perut tuet itse, seuraamuksia ei tule.
- Selvityspyyntö voi tulla myös peruslohkomuutoksista.

Selvityspyyntöön vastaaminen

- **Avaa selvityspyyntö ja lue tarkasti mitä selvityspyynnöllä kysytään.**
 - esim. jos pyydetään selvitystä niittovaatimuksen toteuttamisesta, ota kuva vasta työn valmistuttua, ei keskeneräisenä.
- Sovellus kertoo, miltä lohkolta kuva pitää ottaa.
 - Kuvan ottaminen on sidottu paikkatietoon eli kuva otettava oikealta lohkolta
- Hyvä kuva:
 - on otettu valoisaan aikaan.
 - on kuvattu siten, että horisontti tulee mukaan.
 - toimenpide on toteutettu.
- Voit ottaa vapaakuvia ennakkoon mahdollisia selvityspyyntöjä varten
- Muista tarkistaa vapaakuvien sijaintitieto, kuva otettava lohkon rajojen sisäpuolelta

Selvityspyyntöön vastaaminen

- Vastaa selvityspyyntöön mahdollisimman pian, jotta aikaa jää mahdollisille lisäselvittelyille
 - Pienikin lisätieto helpottaa kuvatulkitintaa
 - Kunnassa meidän pitää pystyä toteamaan toimenpide suoritetuksi tai kasvusto oikeanlaiseksi lähettämäsi kuvan ja lisätietojen perusteella
-
- Älä ota kuvasta kuvaa, ei kuvaa toisesta näytöstä

Ota kuva, josta kysytty asia selviää

Ota kuva koko lohkosta, ei jalkojen juuresta, laaja kuva kertoo enemmän

Jos ehdon noudattamista ei pysty lähetetystä kuvasta toteamaan, käsittelijä lähettää uuden selvityspyynnön → Selkeällä kuvalla säästää vaivaa, kun pellolle ei tarvitse mennä ottamaan uutta kuvaa.

Näin vastaat selvityspyyntöön Vipu-mobiilissa

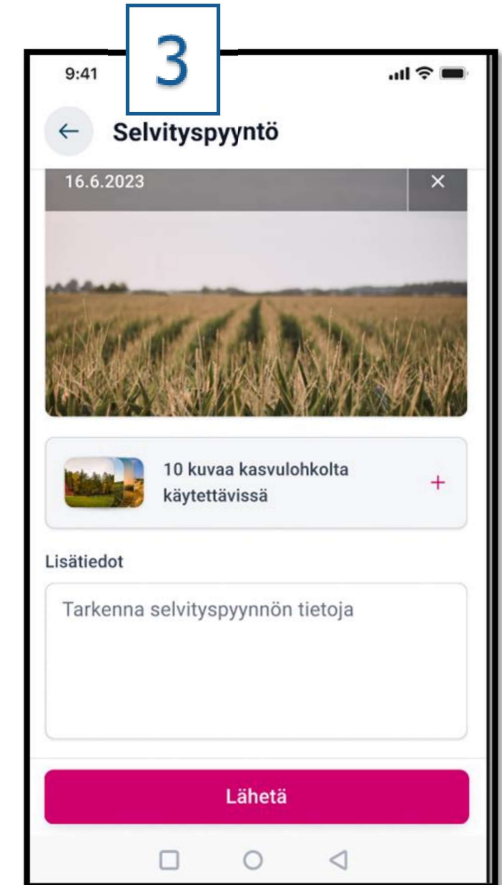
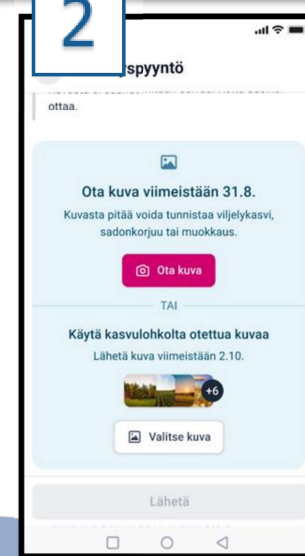
1. Vipu-mobiilin etusivulla on ilmoitus, jos tilalla on avoimia tehtäviä.

2. Ota kuva pellolla selvityspyynnön Ota kuva -toiminnolla.

Voit myös valita kasvulohkolta aiemmin otetun kuvan, jos lohkolta on otettu ehdot täyttävä vapaakuva, tai kuva, jolla on vastattu aiempaan selvityspyyntöön.

• Varmista kuitenkin, että kuvat vastaavat siihen, mitä selvityspyynnöllä halutaan varmistaa.

3. Kirjoita asiaa selventävät lisätiedot ja lähetä vastaus.

Kevään 2026 selvityspyynnöt kasvipeitteisyydestä

- Lohkolle voi tulla kaksi selvityspyyntöä: yksi ehdollisuudesta ja yksi ekojärjestelmätuesta.
 - Selvityspyynnöt lähetetään samalla kertaa maaliskuun lopulla.
 - Vastaa kumpaankin selvityspyyntöön.
 - Seuraa Vipu-mobiilin ohjeita.
- Ehdollisuuden selvityspyyntöön voi vastata vapaakuvalla, joka on otettu aikaisintaan 1.1.2026.
 - Poikkeus: jos lohkolle on kylvetty syyskasvi, hyväksytään 30.10.2025 jälkeen otettu vapaakuva.
- Ekojärjestelmätuen selvityspyyntöön voi vastata aikaisintaan 1.4.2026 otetulla kuvalla.
- Viimeinen vastauspäivä on 7.5.2026.
 - Huom. viimeinen päivä muuttuu syysilmoituksen kasvipeitteisyydestä 28.4.2026.

Kesällä 2026 voit saada satelliittiseurannan selvityspyyntöjä

- Lohko on maatalousmaata.
- Kasvi on ilmoitetun mukainen.
- Lohko on niitetty tai laidunnettu ehtojen mukaisesti viimeistään 15.9.
- Suojavyöhykkeiden ja turvepeltojen nurmien sato on korjattu viimeistään 15.9.
- Kasvusto on säilytetty ehtojen mukaisesti
 - ekojärjestelmätuen toimenpiteeseen ilmoitetun kasvuston päättämistä tai niittoa ei ole tehty liian aikaisin.
- Satelliittiseuranta valvoo ympäri vuoden seurattavat asiat:
 - Turvepeltojen nurmet -toimenpiteen nurmet on säilytetty kyntämättä.
 - Natura-alueen pysyvät nurmet on säilytetty kyntämättä.
 - Sängenspolttokieltoa on noudatettu.

Selvityspyyntöjä lähetetään kesällä 2026 myös hakemustietojen perusteella

- Ruokohelpi
 - Selvityspyyntö tulee kaikille kasvulohkoille, joilla on kasvina ruokohelpi.
- Monimuotoisuuskasvit
 - Osalle monimuotoisuuskasvien kasvulohkoista lähetetään selvityspyyntö otannan perusteella ja loppuja seurataan satelliitilla.
 - Lähetä vastauskuva vasta, kun ehtojen mukainen kasvusto on todettavissa.
- Puutarhakasvien vaihtoehtoinen kasvinsuojelu, katteen käyttö
 - Tukahaun päättymisen jälkeen tulee kuvauspyyntö kaikille lohkoille, joille toimenpide on ilmoitettu.
 - Kuvan voi ottaa heti, kun lohkolla on ehtojen mukainen, hoidettu kate.

Kesän 2026 selvityspyyntöjen aikataulu

- Ensimmäiset selvityspyynnot lähetetään heinäkuussa.
 - Viimeiset peltotukihakemuksen tietoihin liittyvät selvityspyynnot lähetetään 6.10.2026.
- Selvityspyynnössä kerrotaan hyväksyty kuvanottoaika.
 - esim. niittokuvat tulee ottaa viimeistään 15.9.2026.
- Vastausaikaa on 13.10.2026 asti.
 - Huom. peltotukihakemuksen tietoja voi muuttaa 1.10.2026 asti Vipu-palvelussa.
- **Älä jätä selvityspyyntöön vastaamista viime tinkaan!**
 - Selvityspyyntöön kannattaa vastata heti, kun olet saanut otettua pelloilta Vipu-mobiililla kuvan, joka todentaa kysytyn asian olevan kunnossa.
 - Kannattaa kirjoittaa asiaa selventäviä lisätietoja selvityspyyntövastaukseen.
 - Jos selvityspyyntö tai siihen vastaaminen herättää kysymyksiä, ole yhteydessä kunnan maaseutuviranomaiseen.

Peltotukihaun muutosaika

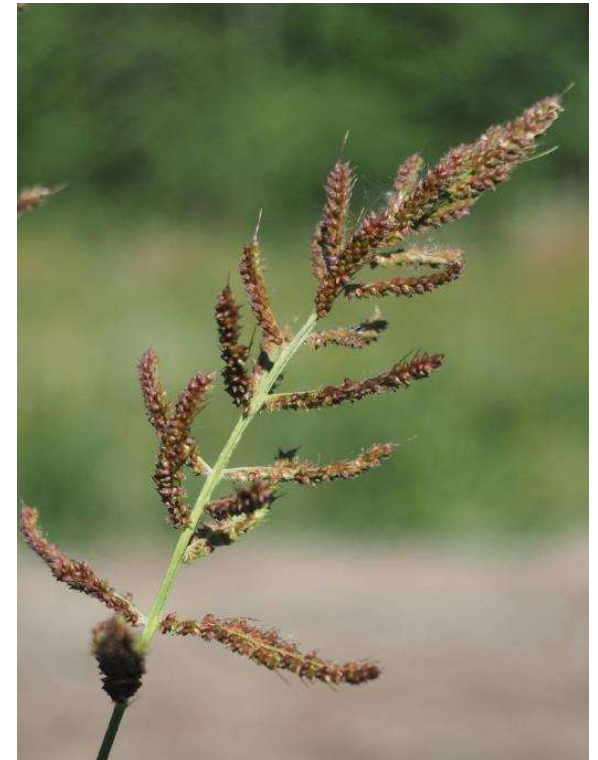
- Peltotukihakemuksen korjaaminen on mahdollista 10.6. - 1.10.2026
- Tee muutokset heti, kun huomaat muutostarpeen
- Valvonnasta ilmoittaminen estää muutosten tekemisen
- Muutosaikana voit esim.
 - Lisätä tai poistaa kasvulohkoja, vaihtaa kasvia, korjata kasvulohkojen rajoja
 - Vaihtaa ympäristökorvauksen tilakohtaisia toimenpiteitä
 - Lisätä tai poistaa ympäristökorvauksen ja ekojärjestelmätuen lohko-kohtaisia toimenpiteitä
- Muutosaikana **et voi** esim.
 - Lisätä uusia peruslohkoja hakemukselle, tehdä peruslohkomuutoksia
 - Hakea uusia sitoumuksia tai sopimuksia
- Kasvikoodilla "Tuen peruminen" on mahdollista perua tuki yksittäiseltä lohkolta
- Jos hakemukselle on jäänyt viljelemätöntä alaa, voit ilmoittaa sen kasvikoodilla "viljelemätön"

Rikkakananhirssi

PAIMIO

Rikkakananhirssi (Echinochloa crus-galli)

- 1-vuotinen kookas heinä
- Vaatii itääkseen noin 15 asteen keskilämpötilan
- Itää usein vasta kesä-heinäkuun vaihteessa
- Hyötyy kuumista kesistä
- Alkanut talvehtimaan Suomessa?
- Sukua lännenkanahirssille
- Kuuluu maailman haitallisimpiin rikkakasveihin

Levinneisyys

- Kotoisin Aasiasta
- Nykyään yleinen lähes kaikkialla maailmassa
- Suomessa löytynyt yksilöitä jopa Oulun korkeudelta
- Tavataan erityisesti viljapelloilla, nurmilla, perunalla ja vihanneksilla
- Löytynyt myös monimuotoisuuspeltojen siemenseoksissa ja aitohunajakukan siemenistä
- Erityisesti Puolasta ja Unkarista tuoduista siemeneristä

Kananhirssin tunnistaminen

- Kookas 1-2m korkea heinä
- Kasvutapa joko ylöspäin tai maata pitkin
- Haaroittuva vihreä tai punaruskea tähkä
- Varsi ovaalin muotoinen
- Kielekkeettömät lehdet
- Lehden keskellä vaalea raita

Rikkakananhirssin tunnistaminen

Miksi on ongelma?

- Kilpailee vedestä, ravinteista ja valosta
- Käyttää erityisen tehokkaasti maaperän typpivasrastoja
- Tuottaa jopa 40 000 siementä/ kasvi
- Siemenet säilyvät maassa vuosia
- Vaikea torjuttava
- Siemenet leviää helposti veden, eläinten ja koneiden mukana
- Rikkakananhirssin juuret erittävät kemiallisia yhdisteitä, jotka estävät muiden lajien kasvua
- Kehittää helposti resistenssin torjunta-aineisiin

Torjuntakeinot - ennaltaehkäisy

- Käytä puhdasta, sertifioitua kylvösiementä
- Vältä erityisesti hunajakukkaa ja muita ulkomaalaisia siemenseoksia
- Älä vastaanota karjanlanta tiloilta, joilla rikkakananhirssiä
- Hevoselanta riskialteinta
- Ole tarkkana, että koneurakoitsijat tulevat pellollesi puhtaalla koneella
- Työjärjestys
- Koneiden huolellinen puhdistaminen peltolohkojen välillä

Torjuntakeinot - kitkentä

- Opettele tunnistamaan rikkakananhirssi
- Tutki kasvustoja kesä-heinäkuussa, viimeistään elokuussa, kun kananhirssi tulee röyhylle
- Löytyy erityisesti ajourista, aukkopaikoista ja pientareilta
- Kitke kananhirssi juurineen ja hävitä esim. polttamalla
- Niitto pelkästään ei estä kananhirssin siementuotantoa, koska se osaa "väistää" niiton ja alkaa kasvaa maanmyöntäisesti tuottaen silti siementä

Torjuntakeinot – kemiallinen torjunta

- Hukkakauran torjunta-aineet tehoavat rikkakananhirssiin
- Hankaluutena ruiskutusten ajoitus, koska kananhirssi taimettuu myöhään
- Axial ja Zoral ovat poikkeusluvalla sallittu viljojen lippulehtiasteelle saakka
- Leveälehtisillä kasveilla voidaan käyttää juolavehnäntorjunta-aineita mm. Targa ja Agil
- Herneellä ja porkkanalla on näyttöä, että myös klomatsonia sisältävät Centium CS ja Conaxis tehoavat kananhirssiin
- Glyfosaattikesanto siten, että muokataan kesän aikana 2-3 kertaa ja torjutaan orastuvat kananhirssit glyfosaatilla

Torjuntakeinot- luomussa

- Ennaltaehkäisevät toimet ja varhainen torjunta kitkemällä - erityisen tärkeää
- Puhdas siemen ja puhdas karjanlanta
- Syysviljat ja monivuotiset nurmet viljelykierrossa
- Pahemmissa tapauksissa useampivuotinen mekaaninen kesanto tarpeen
- Syväkyntö

Kiitos!

PAIMIO